

služné ještě nepřisluší, jak tomu jest právě také u st-le. Právem nepřiznal tedy žal. úřad st-li výhodu podle § 7 zák. č. 76/22.

Č. 9211.

Samospráva obecní. — Školství: I. Obecní gerent je podle § 106 obec. zřiz. česk. oprávněn prováděti za obec jen akty běžné správy a akty do té míry neodkladné, že by odsunutím jich vzešla obci podstatná škoda. — II. Je obecní gerent oprávněn, převzítí na obec veškerý náklad spojený se stavbou školy?

(Nález ze dne 22. dubna 1931 č. 6095.)

V ě c: Bohumil P. v A. a spol. (adv. Dr. Frt. Kysela z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze o náklad na stavbu školy.

V ý r o k: — — — — Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Vládní komisař ustanovený pro obec S. rozhodl, že veškeren náklad, vzešlý stavbou školní budovy v osadě H., jež byla podniknuta míst. škol. radou v H., jakož i náklady vydržování této školy, ponese místní obec S. O tom byla vydána veřejná vyhláška z 12. července 1928. Odvolání z tohoto rozhodnutí, podané některými voliči a poplatníky z osad H. a A., zamítla osk v Ž. rozhodnutím ze 4. srpna 1928. Další odvolání zamítl zemský úřad v Praze nař. výnosem v podstatě proto, že v ustanovení § 106 odst. 3 ob. zř. není opory pro mínění odvolatelů, že by vládní komisař nebyl oprávněn obstarávati záležitosti vybočující z rámce běžné obecní agendy hospodářské; názoru tomu odporuje novější judikatura (Boh. A 4420/25), jež vykládá zákon v tom smyslu, že gerent jest ustanoven k obstarávání všech záležitostí obce, pokud úřad nestanovil výjimek; přecházejí tudíž na tento orgán všechna práva a povinnosti obecního zastupitelstva, ať mu přísluší z obecního zřízení nebo ze zákonů zvláštních. Že úřad nechtěl zde stanoviti takových výjimek, vyplývá jasně z toho, že vládní komisař byl dosazen právě k tomu účelu, aby v obecním hospodářství obce S. zavedl pořádek. Byl tedy v daném případě vládní komisař oprávněn uznati a převzítí jménem obce politické náklady vzešlé stavbou školy v H. Námitku rekursní, že stavba školy se dala bez vědomí obecního zastupitelstva s.-ského, jemuž nebyly plány a rozpočty vůbec předloženy, vyvrací žal. úřad poukazem na usnesení obecního zastupitelstva s.-ského ze 3. března 1924 a z 2. prosince 1924, z nichž je patrné, že stavba se dala s vědomím obecního zastupitelstva, a že toto mělo vědomost o finančním dosahu stavby školy pro obec. Žal. úřad dovolává se dále ustanovení §§ 1, 2 a 10 zák. č. 16/1873 z. z. česk. a §§ 11 a 12 zák. č. 85/1880 z. z. česk., z nichž vyvozuje, že obec s.-ská je povinna nésti náklady stavby a vydržování školy h.-ské.

O stížnosti nss uvážil:

Hlavní námitka stížnosti směřuje proti tomu, že žal. úřad uznal vládního komisaře ustanoveného pro obec S. za oprávněna uznati a převzítí veškerý náklad na stavbu a vydržování školy v osadě H. na místní obec S. Stížnost popírá správnost tohoto právního názoru a dovozuje ze

znění § 106 česk. ob. zřiz., že pravomoc vládního komisaře je omezena jen na opatřování běžné agendy hospodářské, k níž převzetí zmíněných nákladů nenáleží.

Nss musil v tom stížnosti v zásadě dáti za pravdu, neboť jak z principu samosprávy, tak ze znění § 106 ob. zř., zvláště z jeho rovněž autentického německého textu («*einstweilige Besorgung der Geschäfte*») sluší souditi, že pravomoc obecního gerenta je vskutku omezena jen na běžné záležitosti, a že nad tyto meze může gerent předsebráti nejvýš jen ještě takové akty, které jsou do té míry neodkladné, že by odsunutím jich obci vzešla podstatná škoda. Toto stanovisko zaujímal již judikatura býv. ss na př. v nál. Budw. 10.088/1914 A. Pro opačný názor nelze se dovolávatí nál. Boh. A 4420/25, kde byla ex professo řešena jen otázka, zdali k pravomoci gerentově náleží i výkon volby výboru obecní spořitelny. Z poněkud široce formulovaného odůvodnění, v nálezu tomto obsaženého, není možno vyvozovati, že nss opustil ustálený názor judikatury dosavadní, zvláště když otázka, zda a do jaké míry může gerent překročiti rámeč běžného hospodaření, nebyla v nálezu tomto vůbec řešena.

Je-li však vládní komisař oprávněn překročiti rámeč běžného hospodaření jen v případech naléhavých, o naléhavosti převzetí závazků na obec dalo by se však mluvití jen tehdy, kdyby povinnost obce převzítí náklad na stavbu školy v plné jeho výši byla buďsi aktem příslušného orgánu pravoplatně formalisována, nebo kdyby z jiného důvodu bylo lze tuto povinnost obce uznati za zcela nepochybnou — na př. proto, že je tu pravoplatné usnesení obecního zastupitelstva o tom, že obec bude hraditi celý náklad stavbou školy fakticky vzešlý — a že splnění povinnosti této je neodkladné, bylo věcí zem. úřadu zjistiti, zdali naléhavost v tomto smyslu je skutečně dána, což z předpisů a zemských zákonů z r. 1873 a 1880, žal. úřadem cit., s plnou jistotou neplyne, neboť o rozsahu a době plnění povinnosti této zákony ty nemají konkrétních předpisů.

Vycházeje z nesprávného právního názoru, že pravomoc vládního komisaře rovná se úplně pravomoci obecního zastupitelstva, nezabýval se žal. úřad otázkou naléhavosti sporného opatření vládního komisaře. Slušelo proto zrušiti nař. rozhodnutí podle § 7 zák. o ss.

Č. 9212.

Samospráva zemská. — Župy: Jaké »župní přirážky« má na zřeteli zákon č. 77/27 v § 2 bodu 1?

(Nález ze dne 22. dubna 1931 č. 6182.)

Věc: Země Slovenská (vrch. rada Dr. Vinc. Cserhelyi) proti ministerstvu financí o státní podíl na zemských přirážkách.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím vyslovilo min. fin., že má býti 30%ní srážka zemských (župních) přirážek podle odst. 1 § 2 zák. č. 77/27 počítána netoliko z přirážek za rok 1928, nýbrž i z preliminovaných nedoplatků přirážek z let minulých, ježto 30%ní podíl státu na župních